Plan van aanpak

Waterrecreatie Benedendiep

Het Flevopark en Benedendiep in symbiose: van quick wins tot vergezichten

Datum 16-06-2026

1. Inleiding

Dit plan van aanpak is opgesteld naar aanleiding van het Ambitiedocument Flevopark (vastgesteld in 2018) en de ambtelijke verkenning 'Visie op waterrecreatie in het Benedendiep' (november 2024). Die visie identificeert negen kansen om de relatie tussen het Flevopark en het Benedendiep te versterken, de toegankelijkheid van de oevers te vergroten en de ecologische kwaliteit te verbeteren. De visie vertaalt stedelijke beleidsuitgangspunten op het gebied van waterrecreatie en ecologie naar de oevers van het Flevopark.

Dit plan van aanpak is geen uitvoeringsplan: van de meeste kansen staat nog niet vast dat- en hoe ze gerealiseerd worden. Het document onderscheidt wel twee kansrijke maatregelen die op korte termijn concreet worden uitgewerkt, en een reeks kansen waarvan de haalbaarheid de komende jaren nader wordt onderzocht. Paragraaf 4 geeft een overzicht van alle negen kansen en hun status.

2. Aanleiding en opgave

Groeiende gebruiksdruk

Het Flevopark staat voor een dubbele opgave. Door verstedelijking in de directe omgeving neemt de gebruiksdruk op het park toe: Zeeburgereiland groeit met circa 10.000 woningen, het Cruquiuswerkgebied met circa 2.000 woningen, en ook het Science Park wordt verder verdicht. Tegelijkertijd is het behoud van de ecologische kwaliteit, rust en ruimte in het park een expliciete ambitie.

Deze spanning vraagt om een heldere keuze in de inrichting van het park: meer gebruikers faciliteren zonder de rustiger zones aan te tasten. Gerichte spreiding van recreatieve voorzieningen, met name richting het water, is daarvoor een belangrijk instrument.

Koppelkans: dijkverzwaring

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) verzwaart de dijk die het Flevopark van het Benedendiep scheidt. De uitvoering is voorzien in 2027. Deze dijkverzwaring biedt een concreet moment om werk met werk te maken: maatregelen die anders los en duurder zouden worden uitgevoerd, kunnen nu worden meegekoppeld.

De koppelkansen zijn:

- Realisatie van natuurvriendelijke oevers (bekostigd en uitgevoerd door AGV);
- Aanleg van recreatiesteigers aansluitend op de dijkwerkzaamheden.

Planning dijkverzwaring: het schetsontwerp wordt momenteel uitgewerkt naar voorlopig en definitief ontwerp (uitwerking is gestart Q1 2026). De terinzagelegging van het uitvoeringsplan staat gepland voor voorjaar 2026, de start van de uitvoering voor Q2/Q3 2027.

3. Doelstellingen

Meerdere (Amsterdamse) beleidsstukken onderschrijven het belang van een toename in gebruik van water en groen. Bijvoorbeeld in de vorm van groene oevers, een verhoging van het aantal contactpunten met Amsterdams water en stimuleren en faciliteren van waterrecreatie.

Zo worden in de **Groenvisie 2020-2050** (vastgesteld 2020) doelen genoemd rondom:

Het versterken van de samenhang tussen groen en water om recreatie en biodiversiteit te bevorderen

- Groene kades en oevers ontwikkelen die bijdragen aan recreatie en verkoeling.

Het natuurvriendelijk maken van oevers om biodiversiteit te vergroten en recreatie te faciliteren.

- Aanleggen van natuurlijke kades en oevers met ruimte voor planten en dieren.
- Creëren van geleidelijke land-waterovergangen waar mogelijk.

Het combineren van recreatie en ecologie in parken en langs water.

- Inrichten van parken en ecologische gebieden voor zowel rust en stilte als actieve recreatie.
- Ontwikkelen van zwemplekken en plekken voor urban sports in groene en groen-blauwe verbindingen.

Ook in de **Omgevingsvisie 2050** (vastgesteld 2025) worden het Flevopark en Benedendiep genoemd als belangrijke hotspots voor (water)recreatie:

Het Flevopark en Benedendiep als recreatieve hotspot

- Flevopark wordt genoemd als potentiële plek voor stadsstrand en waterrecreatie
- Benedendiep wordt genoemd als potentiële plek voor (ongemotoriseerde) watersport

Het Flevopark en Benedendiep als onderdeel van de Hoofdgroenstructuur

- Bescherming van huidige kwaliteit als groene zone
- Focus op groen en recreatief gebruik, met een combinatie van natuur én sport & ontspanning

Het **Ambitiedocument Flevopark** (vastgesteld 2018) stelt meerdere doelen om het Flevopark en haar gebruik toekomstbestendig te maken en houden. Eén van deze doelen is als volgt:

Ligging aan het Nieuwe Diep benutten

- Water toegankelijker maken voor recreatie.
- Doorzichten en routes langs het water verbeteren.
- Kleinschalige watersport en zwemmogelijkheden verkennen.

De ambtelijke verkenning **Visie op waterrecreatie Benedendiep** (2024) concretiseert deze ambities naar drie hoofddoelstellingen:

- Versterken van de relatie tussen het Flevopark en het Benedendiep door de toegankelijkheid en beleefbaarheid van het water te vergroten.
- Realiseren van spreiding van waterrecreatie, zodat de afwisseling tussen rust en reuring in het park bewaard blijft.
- Versterken van de ecologische kwaliteit door de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

4. Van visie naar aanpak: negen kansen in drie tijdshorizonten

De visie op waterrecreatie in het Beneden Diep (2024) identificeert negen kansen. In dit plan van aanpak zijn deze kansen gegroepeerd naar tijdshorizon en voorzien van een status. De tabel hieronder geeft een overzicht. In de paragrafen 5 tot en met 7 worden de kansen per tijdshorizon nader toegelicht.

Tabel 1: tijdshorizonten kansen

Kans (uit Visie 2024)	Tijdshorizon	Status in dit plan van aanpak
Watersport Jeugdland (Sport4kidz)	-	Gerealiseerd
Natuurvriendelijke oevers (koppeling dijkverzwaring)	Kort (2027)	Kansrijk (*financiering en draagvlak aanwezig*)
Recreatiesteigers open oever	Kort (2027)	Kansrijk (*financiering en draagvlak nog te regelen*)
Centrale oever / zwemplek	Kort (2026–2027)	Verkenning
Boardwalk langs Nieuwe Diep naar Jeugdland	Middellang (2028–2030)	Verkenning
Haven Nooitgedacht: elektrificatie en modernisering	Middellang (2028–2030)	Verkenning
Doorzichten naar water vrijmaken	Middellang (2028–2030)	Verkenning
Natuurzwemsteigers Merwedekanaaldijk	Lang (2030+)	Verkenning
Brug naar Merwedekanaaldijk	Lang (2030+)	Verkenning

Toelichting op de statussen: 'Kansrijk' betekent dat de maatregel concreet wordt voorbereid; realisatie is waarschijnlijk maar nog niet formeel besloten. 'Verkenning' betekent dat haalbaarheid, ruimtelijke inpassing en financiering nog worden onderzocht.

5. Korte termijn (2026–2027)

5a. Recreatiesteigers - kansrijk

Langs de open oever (in de richting van het Flevoparkbad) bestaat de mogelijkheid om 2 tot 3 recreatiesteigers aan te leggen. Deze steigers bieden contactpunten met het water zonder dat officieel zwemwater wordt gecreëerd. Ze zijn zo ontworpen dat contact met het slib op de bodem van het Benedendiep wordt vermeden. Dit is belangrijk, want tijdens een bodemonderzoek uit 2018 is gebleken dat het slib op de bodem van het Benedendiep verontreinigd is. Voor volwassenen is dit verontreinigde slib ongevaarlijk, maar voor kinderen zou dit een hoger risico opleveren.

Afbeelding 1: Impressie mogelijke recreatiesteiger Benedendiep

De dijkverzwaring biedt een efficiënte koppeling: door de uitvoering van de steigers aan te laten sluiten op de dijkwerkzaamheden, wordt hinder voor parkgebruikers beperkt en worden kosten bespaard.

Afbeelding 2: Zoekgebied recreatiesteigers (rood vlak)

Stand van zaken

- De kans is geïdentificeerd in de visie (2024) en beoordeeld als kansrijk.
- Koppeling met dijkverzwaring AGV is onderkend; afstemming over fasering loopt.
- Bodemonderzoek uit 2018 is beschikbaar maar moet worden geactualiseerd.

Vervolgstappen

- Actualisatie bodemonderzoek Benedendiep (Q3 2026); noodzakelijk voor funderingsaanpak en locatiekeuze.
- Participatie d.m.v. bijeenkomsten (Q3 / Q4 2026)
- Geotechnisch onderzoek per locatie en ontwerpfase (Q1 2027).
- Budgetaanvraag op basis van kostenraming (Q4 2026 / Q1 2027).
- Verdere afstemming met AGV over fasering uitvoering.

Risico's en aandachtspunten

- De exacte kosten zijn pas te bepalen na het bodem- en geotechnisch onderzoek; budgetaanvraag kan daardoor nog niet concreet worden gemaakt.
- Steigers bij het water worden vaak gebruikt als rustplek voor watervogels, wat extra beheer kan vergen.

5b. Natuurvriendelijke oevers - kansrijk

In combinatie met de dijkverzwaring kan waterschap AGV op drie locaties langs het Benedendiep natuurvriendelijke oevers realiseren: een geleidelijke overgang van land naar water met riet en waterplanten. AGV bekostigt en voert deze werkzaamheden uit. De gemeente draagt zorg voor het ruimtelijk ontwerp en beheer, waarbij ook de recreatieve belangen worden betrokken.

Afbeelding 3: Voorbeeldillustratie natuurvriendelijke oever

Stand van zaken

- AGV is initiatiefnemer; financiering en uitvoering liggen bij het waterschap.
- De exacte locaties van de oevers krijgen momenteel vorm in het ontwerp van de dijkverzwaring.
- Eén van de drie locaties is in eigendom van de gemeente; de overige twee bevinden zich op grond van het Rijksvastgoedbedrijf.

Vervolgstappen

- AGV stelt ruimtelijk ontwerp op in afstemming met gemeente (***lopend***).
- AGV voert overleg met Rijksvastgoedbedrijf over gebruik van Rijksgrond (***lopend***)

Afbeelding 4: Locaties natuurvriendelijke oevers (rode vlakken)

Risico's en aandachtspunten

- Zonder overeenkomst met het Rijksvastgoedbedrijf is realisatie op twee van de drie locaties onzeker. De gemeente en Waterschap AGV trekken samen op in deze kwestie. De gemeente is hierin trekker.

5c. Centrale oever - verkenning

Aan het einde van de monumentale as over de grote vijver bevindt zich een populaire locatie die al informeel als zwemplek wordt gebruikt. Het naastgelegen strandje fungeert bij mooi weer als zonneweide. Vanwege de bodemverontreiniging is de inrichting als recreatieoever in 2018 niet doorgegaan.

Stand van zaken

- De locatie is historisch een (wild)zwempunt en heeft een monumentale zichtlijn.
- Bodemverontreiniging is een bekend knelpunt; actualisatie van het onderzoek is nodig.

Vervolgstappen

- Na actualisatie bodemonderzoek (Q3 2026): kosten-batenanalyse voor steiger versus gedeeltelijke bodemsanering.
- Op basis hiervan go/no-go en eventuele budgetaanvraag.
- Afhankelijk van go/no-go: verdere uitwerking en participatie.

Risico's en aandachtspunten

- De keuze tussen een steiger en sanering heeft grote financiële consequenties; de uitkomst van het bodemonderzoek is bepalend.

---

6. Middellange termijn (2028–2030)

6a. Boardwalk langs het Nieuwe Diep - verkenning

Een boardwalkverbinding langs het Nieuwe Diep richting Jeugdland zou wandelaars meer contact met het water bieden en afgelegen delen van het park ontsluiten. Tegelijkertijd biedt een boardwalk de mogelijkheid om brede natuurvriendelijke oevers aan te leggen rondom tennisvereniging Tie-Breakers, wat zowel op ecologisch als ruimtelijk vlak voordelen heeft.

Afbeelding 5: impressie van boardwalkverbinding: voor (links) en na (rechts)

Stand van zaken

- Kans geïdentificeerd in de visie (2024); nog niet nader onderzocht.

Vervolgstappen

- Haalbaarheidsonderzoek uitvoeren (2026–2027): ruimtelijke inpassing, afsluitbaarheid Jeugdland en Tie-Breakers, en mogelijke overlast.
- Participatie met belanghebbenden
- Op basis hiervan go/no-go en eventuele budgetaanvraag (2027–2028).

Risico's en aandachtspunten

- De boardwalk landt aan op het terrein van Jeugdland. Het water vormt nu een natuurlijke afsluiting; een alternatieve afsluitingsoplossing is noodzakelijk bij realisatie.

6b. Haven Nooitgedacht: elektrificatie - verkenning

Haven Nooitgedacht is een particuliere jachthaven. Vanaf 2030 moet al het vaarverkeer in Amsterdam uitstootvrij zijn, wat ook voor deze haven geldt. De elektrificatie en bijbehorende laadinfrastructuur zijn primair de verantwoordelijkheid van de haveneigenaar.

Stand van zaken

- Elektrificatieverplichting geldt vanaf 2030 voor alle Amsterdamse havens.
- De gemeente heeft geen initiërende of financierende rol, maar kan de eigenaar wel wijzen op subsidiemogelijkheden.

Vervolgstappen

- Eerst helderheid verkrijgen over de vergunningssituatie: het is onduidelijk of het huidige gebruik van oever en water volledig conform de geldende vergunningen en het bestemmingsplan is.
- Na oplossen vergunningsvraagstuk: gesprek met eigenaar over tijdpad verduurzaming.

Risico's en aandachtspunten

- Zolang de vergunningssituatie onduidelijk is, is het prematuur verdere stappen te zetten.

6c. Doorzichten en routestructuur - verkenning

Op diverse plekken langs het Benedendiep kunnen zichtlijnen naar het water worden vrijgemaakt en kunnen paden worden verbeterd. Dit betreft relatief kleinschalige ingrepen die in samenhang met andere werkzaamheden kunnen worden meegenomen.

Stand van zaken

- Kans geïdentificeerd in de visie (2024); nadere uitwerking volgt in de ontwerpfase van de steigers en oevers.

Vervolgstappen

- Meenemen in het ruimtelijk ontwerp van de steigers en oevers (2026–2027).

7. Lange termijn / vergezichten (2030+)

7a. Natuurzwemsteigers Merwedekanaaldijk - verkenning

Op de locatie van het voormalige Gemeentelijk Zwembad Het Nieuwe Diep (gesloten in de late jaren '50) biedt de Merwedekanaaldijk mogelijkheden voor een eigentijdse variant: robuuste steigers voor natuurzwemmen, afgestemd op de hoge fietsintensiteit langs de dijk en de nabijheid van nieuwe woonwijken (Zeeburgereiland, IJburg fase 2, Cruquius).

Afbeelding 6: Gemeentelijk Zwembad Het Nieuwe Diep (1950's)

Stand van zaken

- Kans geïdentificeerd in de visie (2024); nog niet nader onderzocht.
- Hoge gebruiksintensiteit verwacht door ligging nabij nieuwe woonwijken en drukke fietsroute.

Afbeelding 7: Mogelijke impressie natuurzwembad Merwedekanaaldijk

Vervolgstappen

- Haalbaarheidsonderzoek uitvoeren: waterkwaliteit, ruimtelijke inpassing, eigendomssituatie en benodigde vergunningen (2027–2028).
- Op basis hiervan go/no-go en eventuele budgetaanvraag.
- Afhankelijk van go/no-go: verdere uitwerking en participatie.

Risico's en aandachtspunten

- Waterkwaliteit dient gemonitord te worden; actualisatie bodemonderzoek is nodig voor de exacte locatiebepaling.
- Hoge gebruiksintensiteit vereist robuuste constructie en mogelijk structureel beheer en toezicht.
- Afstemming over eigendomssituatie Merwedekanaaldijk en benodigde vergunningen is nog niet gestart.

7b. Brug naar Merwedekanaaldijk - verkenning

Een fietsbrug op deze plek kan bijdragen aan de fietsbereikbaarheid van IJburg en de rest van de stad. IJburg is nog volop aan het groeien en goede fietsbereikbaarheid is essentieel voor nieuwe kernen. Echter: er bestaat ook al een fietsverbinding. Er kan worden bediscussieerd in hoeverre een fietsbrug – en de daarmee samenhangende kosten – substantieel bijdraagt aan de fietsbereikbaarheid van onder andere IJburg, Diemen en de rest van de stad.

Afbeelding 8: Locatie mogelijke brug Merwedekanaaldijk

Deze kans is niet voor niets gedefinieerd in de Visie Waterrecreatie. Als onderdeel van dit plan van aanpak blijft deze kans daarom wel aangemerkt als potentieel interessant. Samen met onder andere directies Verkeer & Openbare Ruimte en

Ruimte & Duurzaamheid wordt de noodzakelijkheid van deze maatregel nader beoordeeld.

Stand van zaken

- Kans geïdentificeerd in de visie (2024); meerwaarde ten opzichte van bestaande fietsverbinding is nog niet aangetoond.

Vervolgstappen

- Nadere beoordeling door V&OR en R&D van nut en noodzaak in het gebied.

8. Financiën

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voorziene maatregelen, de bijbehorende kosten en de beoogde financieringsbronnen. De kosten voor de steigers en het bijbehorende onderzoek zijn op dit moment nog niet te ramen; daarvoor is eerst het bodem- en geotechnisch onderzoek nodig.

Tabel 2: voorziene maatregelen plus kosten

Maatregel	Voorziene werkzaamheden / voorbereiding	Kosten	Financiering	Wanneer besluit
Watersport Jeugdland (Sport4kidz)	-	-	-	Gerealiseerd
Natuurvriendelijke oevers	Ruimtelijk ontwerp (gemeente); uitvoering door AGV. Overleg Rijksvastgoedbedrijf over grondgebruik.	€ 0 (gemeente)	Waterschap AGV	Lopend
Recreatiesteigers (incl. vooronderzoek en ontwerp)	Opstarten en afronden participatietraject; Actualisatie bodemonderzoek (Q3 2026); geotechnisch onderzoek en ontwerpfase (Q3–2027); kostenraming en budgetaanvraag (Q4 2026 / Q1 2027).	p.m. (na onderzoek Q3 2026)	Mogelijk: Gebiedsplan / Sport en Bos / V&OR / gebiedsontwikkeling Zeeburgereiland	Q4 2026 / Q1 2027
Centrale oever / zwemplek	Kosten-batenanalyse steiger vs. bodemsanering na actualisatie bodemonderzoek (Q3 2026).	p.m.	Nog te bepalen	2027–2028
Boardwalk Nieuwe Diep	Haalbaarheidsonderzoek: ruimtelijke inpassing, afsluitbaarheid Jeugdland, overlast (2026–2027).	p.m.	Nog te bepalen	2027–2028
Haven Nooitgedacht: elektrificatie	Opheldering vergunningssituatie; gesprek met eigenaar over tijdpad verduurzaming.	p.m. (primair eigenaar)	Eigenaar / subsidie	Nader te bepalen
Doorzichten en routestructuur	Meenemen in ontwerp steigers en oevers (2026–2027).	p.m.	Nog te bepalen	2027–2028
Natuurzwemsteigers Merwedekanaaldijk	Haalbaarheidsonderzoek: waterkwaliteit, inpassing, eigendom, vergunningen (2027–2028).	p.m.	Nog te bepalen	2028–2030

Brug naar Merwedekanaaldijk	Nadere beoordeling door stedenbouwkundigen / landschappers als onderdeel van gebiedsverkenning.	p.m.	Nog te bepalen	2028–2030

9. Risico's en aandachtspunten

- **Risico:** Eigendomssituatie Rijksvastgoedbedrijf

Twee van de drie locaties voor natuurvriendelijke oevers bevinden zich op Rijksgrond. Zonder overeenkomst met het Rijksvastgoedbedrijf is realisatie op deze locaties onzeker. Het overleg over deze kwestie wordt momenteel (juni '26) gevoerd. Door deze eigendomssituatie is er een kleine onzekerheid over de realisatie van de natuurvriendelijke oevers.

- **Risico:** Bodemverontreiniging

De sliblaag op de bodem van het Benedendiep is vervuild (onderzoek 2018). Dit heeft gevolgen voor de locatiekeuze en de funderingsaanpak van de steigers. Actualisatie van het bodemonderzoek is een vereiste voor verdere uitwerking.

- **Aandachtspunt:** Afstemming dijkverzwaring

De koppeling van de steigers aan de dijkverzwaring is financieel en logistiek voordelig, maar vereist strakke afstemming met AGV over planning en fasering. Vertraging in de dijkverzwaring heeft direct effect op de steigerplanning.

- **Aandachtspunt:** Vergunningssituatie Haven Nooitgedacht

Onduidelijkheid over de huidige vergunningssituatie moet worden opgelost voordat de gemeente verdere stappen zet ten aanzien van deze haven.

10. Participatie

De kansen die in dit plan van aanpak benoemd worden zijn opgesteld n.a.v. ontwikkelingen in de omgeving en ambities vanuit beleid. Voordat deze kansen concreet worden uitgevoerd, wordt bij betrokkenen opgehaald hoe zij over de kansen denken en welke ideeën voor de uitvoering zij hebben. Dit doen we per kans op verschillende momenten en manieren. Voor de uitvoering van dit plan van aanpak is een participatieplan opgesteld.